

При доборі тестових завдань для контролю й оцінювання рівня сформованості комунікаційної компетентності важливо враховувати алгоритм формування цієї компетентності, особливості, за яких проявляються необхідні риси і якості. Тестові завдання мають бути чіткими, лаконічними, зрозумілими учню та потребувати значних розумових зусиль для правильної відповіді. Корисними є залучення учнів до самостійного складання тестів для самоконтролю рівня знань за вибраним розділом.

ТЕСТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

А. В. Топузова

Соціально-економічні зрушення в українському суспільстві зумовлюють потребу в нових вимогах до змісту освіти, до якості та оцінювання знань учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Шляхи створення системи оцінювання компетентності учнів, в тому числі і біологічної, більшість дослідників вбачають у створенні теорії наукової організації педагогічного контролю та використання тестових технологій з огляду на методи теорії моделювання. Біологічну компетентність ми розуміємо як сукупність знань, умінь, характерних рис у межах змісту відповідного навчального предмета, які необхідні учням для виконання певних дій з метою розв'язання навчальних проблем, задач і ситуацій.

Науковці майже одностайні в тому, що слід уникати традиційних форм контролю, які залежать від зовнішніх чинників. Відтак, перспективною та більш вірогідною формою педагогічного контролю стають тести, які вирізняються об'єктивністю і послідовністю. З іншого боку, у тестових завданнях розробник може враховувати окремі аспекти (чи етапність) засвоєння знань учнями. Такі тести можуть конструюватися відповідно до вимог програми, навчального плану, а також з урахуванням нормативності, за якою складаються тести для проходження учнями зовнішнього незалежного оцінювання.

На сучасному етапі розвитку навчального процесу з метою оцінювання біологічної компетентності (рівня засвоєння відповідних знань, умінь застосовувати здобуті знання на практиці, здатність використовувати засвоєне в нових умовах чи ситуаціях) використовуються так звані «класичні» тести, що є комплексом тестових завдань закритого типу з вибором одної правильної відповіді.

Використовуються також й інші тестові завдання: з вибором кількох правильних відповідей; на відповідність, послідовність, у тому числі і варіативні, які можуть зменшити вірогідність випадкового вибору всіх правильних відповідей з урахуванням контролю знань учнів. Саме варіативні тести у навчальному процесі не широко використовуються, бо їх наукова розробка ще недовершена, а відповідне оцінювання не дало бажаних результатів.

З огляду на завдання нашого дослідження, ми здійснили теоретичне дослідження існуючих тестових методик оцінювання біологічної компетентності учнів. Надалі ми розроблятимемо педагогічну технологію оцінювання якості біологічної компетентності з використанням варіативних тестових завдань, урахувавши положення про методологію, ідеї гуманізації біологічної освіти, принципи системного підходу, а також концепцію кваліметричного підходу до педагогічних вимірювань, принципи і методологію наукового педагогічного дослідження.